

ODESÍLATEL:

Mgr. Evžen Doležal
ředitel odboru
posuzování vlivů na životní prostředí
a integrované prevence
Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 65
100 10 Praha 10

ADRESÁT:

rozdělovník

V Praze dne 30. června 2015
Čj.: 44968/ENV/15
Vyřizuje: Ing. Slezák
Tel.: 267 122 442

Věc: Metodický výklad čl. II bodu 1 (přechodných ustanovení) zákona č. 39/2015 Sb., kterým se mění zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony (dále jen „zákon č. 39/2015 Sb.“) ve vztahu ke stanoviskům o hodnocení vlivů vydaným podle zákona č. 244/1992 Sb.

Na základě stanoviska odboru posuzování vlivů na životní prostředí a integrované prevence a odboru legislativního Ministerstva životního prostředí Vám pro zajištění jednotného postupu při aplikaci zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 100/2001 Sb.“), zasíláme metodický výklad čl. II bodu 1 (přechodných ustanovení) zákona č. 39/2015 Sb. ve vztahu ke stanoviskům o hodnocení vlivů vydaným podle zákona č. 244/1992 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 244/1992 Sb.“).

Čl. II

Přechodná ustanovení

1. U stanovisek k posouzení vlivů provedení záměru na životní prostředí vydaných přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona vydá příslušný úřad na základě oznámení o zahájení řízení zaslaného tomuto úřadu správním úřadem příslušným k vedení navazujícího řízení nebo na základě žádosti oznamovatele ještě před zahájením navazujícího řízení souhlasné závazné stanovisko poté, co ověří, že jejich obsah je v souladu s požadavky právních předpisů, které zpracovávají směrnici Evropského parlamentu a Rady 2011/92/EU. Příslušný úřad v závazném stanovisku podle věty první zároveň stanoví, které z podmínek uvedených ve stanovisku k posouzení vlivů provedení záměru na životní prostředí jsou správní úřady příslušné k vedení

navazujících řízení povinny zahrnout do svých rozhodnutí. Nelze-li vydat souhlasné závazné stanovisko podle věty první, musí být záměr předmětem nového posuzování podle § 4 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění účinném po dni nabytí účinnosti tohoto zákona. Závazné stanovisko podle věty první se vydává pro rozhodnutí v navazujícím řízení vydávané po nabytí účinnosti tohoto zákona; toto závazné stanovisko se použije i pro rozhodnutí v dalších navazujících řízeních. Pokud příslušný úřad vydává také závazné stanovisko podle § 9a odst. 4 a 5 zákona č. 100/2001 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, lze oba postupy spojit a vydat pouze jediné závazné stanovisko.

Jedněmi z cílů zákona č. 39/2015 Sb. jsou zajištění možnosti identifikace změn záměrů posouzených v procesu posuzování vlivů na životní prostředí (dále jen „proces EIA“) oproti záměrům předkládaným do navazujících řízení, zajištění širokého a jednotného přístupu veřejnosti do navazujících řízení a nastavení jednotných pravidel pro všechna navazující řízení. Řízení, v nichž se povoluje umístění nebo provedení záměru posuzovaného podle zákona č. 244/1992 Sb., jsou navazujícími řízeními ve smyslu § 3 písm. g) zákona č. 100/2001 Sb., a to se všemi konsekvencemi z toho vyplývajícími.

Postup směřující k vydání závazného stanoviska (dále jen „závazné stanovisko k ověření souladu“) podle čl. II bodu 1 zákona č. 39/2015 Sb. ke stanovisku o hodnocení vlivů vydanému podle zákona č. 244/1992 Sb. (dále jen „stanovisko EIA“) musí respektovat veškeré pokyny a doporučení uvedené v metodickém výkladu č.j. 39413/ENV/15 ze dne 29. 5. 2015, a to s následujícími odchylkami a doplněními.

1) Předmět ověření

Na rozdíl od stanovisek EIA vydaných podle zákona č. 100/2001 Sb. bude v případě stanovisek EIA vydaných podle zákona č. 244/1992 Sb. těžištěm postupu podle přechodného ustanovení dle článku II bodu 1 zákona č. 39/2015 Sb. zezávaznění relevantních podmínek stanoviska EIA, tedy aplikace druhé věty tohoto přechodného ustanovení.

Na stanoviska EIA vydaná podle zákona č. 244/1992 Sb. se nebude aplikovat povinnost ověření souladu obsahu stanoviska EIA s požadavky právních předpisů, které zapracovávají směrnici Evropského parlamentu a Rady 2011/92/EU (dále jen „směrnice EIA“) uvedená v článku II bodu 1 větě první zákona č. 39/2015 Sb., a to s odkazem na Soudním dvorem Evropské unie opakovaně judikovanou zásadu *ratione temporis*, z níž lze dovodit, že požadavky směrnice EIA se nevztahují na procesy EIA, které byly zahájeny před vstupem České republiky do Evropské unie (tedy před 1. 5. 2004).

Aby mohlo dojít k aplikaci věty druhé předmětného přechodného ustanovení (zezávaznění relevantních podmínek stanoviska EIA), musí (vzhledem k neomezené délce platnosti stanovisek EIA vydaných podle zákona č. 244/1992 Sb.) příslušný úřad před

vydáním závazného stanoviska k ověření souladu důkladně ověřit (v souladu se zásadou materiální pravdy; zjištění skutečného stavu věci), zda je stanovisko EIA stále věcně využitelné, a tedy zejména ověřit, zda nedošlo k podstatným změnám realizace záměru nebo podmínek v dotčeném území, které by mohly mít významný vliv na životní prostředí a veřejné zdraví, k novým znalostem souvisejícím s věcným obsahem dokumentace nebo k vývoji nových technologií využitelných v záměru. V zásadě bude tedy příslušný úřad v průběhu tohoto ověřování konat obdobné úkony (a vyžadovat částečně obdobné podklady) jako při prodloužení doby platnosti stanovisek EIA vydaných podle zákona č. 100/2001 Sb. Nad rámec uvedeného je však zároveň nutné ověřit, zda je obsah stanoviska EIA v souladu s předpisy platnými v době jeho vydání.

2) Podklady

S ohledem na základní účel ověření stanoviska EIA je žádoucí, aby příslušný úřad měl při ověření k dispozici materiál, v němž budou vyhodnoceny veškeré změny v dotčeném území a veškeré změny záměru. Materiál se musí z pohledu případných změn záměru zabývat záměrem v celém rozsahu, v jakém byl posouzen v procesu EIA (nikoliv např. pouze jeho částí, úsekem nebo etapou), resp. v tomto materiálu nemusejí být hodnoceny případné části, úseky nebo etapy záměru (a jejich změny), které již byly realizovány a pro které již prokazatelně nebude třeba vést žádné z možných navazujících řízení. Tento podkladový materiál by měl obstarat oznamovatel, na jehož žádost má být závazné stanovisko k ověření souladu vydáno. Příslušný úřad nemá na základě své úřední činnosti přístup k podkladovým informacím pro zpracování takového materiálu. Doporučený rozsah uvedeného materiálu je následující:

- popis změn projektu (změny aktuálně navrhovaného záměru oproti záměru, který byl předmětem procesu EIA) – úroveň podrobnosti řešení záměru by měla odpovídat úrovni podrobnosti, která byla použita v procesu EIA
- popis změn v dotčeném území (srovnání aktuálního stavu v dotčeném území se stavem, který byl hodnocen v procesu EIA – např. nová výstavba, nová plánovaná výstavba, vyhlášení/zánik chráněných území podle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny (např. zvláště chráněná území, přírodní parky, ÚSES, Natura 2000 apod.), vznik/zánik významných krajinných prvků apod.
- vyhodnocení změn projektu a změn v dotčeném území z hlediska významnosti vlivů těchto změn na životní prostředí a veřejné zdraví
- informace o ne/souladu záměru s územně plánovací dokumentací a již vydanými rozhodnutími
- stanovisko orgánu ochrany přírody vydané podle § 45i odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., pokud je podle tohoto ustanovení vyžadováno

Kromě výše uvedeného materiálu by měl oznamovatel k žádosti o vydání závazného stanoviska k ověření souladu předložit tyto podklady:

- původní dokumentaci EIA
- původní posudek EIA
- původní stanovisko EIA

Pro účely vydání závazného stanoviska k ověření souladu není příslušnému úřadu třeba předkládat dokumentaci pro navazující řízení.

3) Vydání závazného stanoviska

Výše uvedené podklady nejsou v zákoně uvedeny jako povinná příloha žádosti o vydání závazného stanoviska k ověření souladu. Nepředložení uvedených podkladů proto nemůže vést k odmítnutí žádosti o vydání závazného stanoviska k ověření souladu. V případech, kdy součástí žádosti o vydání závazného stanoviska k ověření souladu nebudou předloženy tyto podklady (především uvedený materiál) a oznamovatel je odmítne k žádosti dodatečně doložit, vydá příslušný úřad nesouhlasné závazné stanovisko k ověření souladu s odůvodněním, že podmínky stanoviska EIA nemohly být zezávacněny (neboť využitelnost stanoviska EIA nemohla být ověřena). To platí i v případech navazujících řízení, ve kterých lze závazné stanovisko k ověření souladu vydat až na základě oznámení o zahájení navazujícího řízení, aniž by příslušný úřad měl uvedené podklady k dispozici a aniž by bylo možné ve spolupráci se správním úřadem, který navazující řízení vede, a s oznamovatelem záměru zajistit přerušování navazujícího řízení za účelem získání času, v němž by oznamovatel tyto podklady zajistil – i zde příslušný úřad vydá nesouhlasné závazné stanovisko k ověření souladu s odůvodněním, že podmínky stanoviska EIA nemohly být zezávacněny (neboť využitelnost stanoviska EIA nemohla být ověřena). Lze tedy velmi důrazně doporučit vždy žádat o vydání závazného stanoviska k ověření souladu již v době před zahájením navazujícího řízení a toto řízení zahájit až po vydání tohoto stanoviska. A naopak (s výjimkou navazujících řízení, která byla zahájena přede dnem nabytí účinnosti zákona č. 39/2015 Sb.) lze důrazně doporučit vyhnout se situaci, aby příslušný úřad vydával závazné stanovisko k ověření souladu až poté, co bylo navazující řízení zahájeno, tj. na základě oznámení o zahájení navazujícího řízení, jak umožňuje předmětné přechodné ustanovení.

Dospěje-li příslušný úřad k závěru, že stanovisko EIA je stále využitelné (tzn., že nedošlo k podstatným změnám realizace záměru nebo podmínek v dotčeném území, které by mohly mít významný vliv na životní prostředí a veřejné zdraví, k novým znalostem souvisejícím s věcným obsahem dokumentace ani k vývoji nových technologií využitelných v záměru) a že jeho obsah je v souladu s právními předpisy platnými v době jeho vydání (tzn. s přílohou č. 4 k zákonu č. 244/1992 Sb.), vydá souhlasné závazné stanovisko k ověření souladu a stanoví v něm, které z podmínek uvedených ve stanovisku EIA jsou správní úřady příslušné k vedení navazujících řízení povinny zahrnout do svých rozhodnutí. V opačném případě je nutné vydat nesouhlasné závazné stanovisko k ověření souladu.

Příslušný úřad zašle závazné stanovisko k ověření souladu vždy oznamovateli, a pokud bylo vydáno na základě oznámení o zahájení navazujícího řízení nebo na základě jiného dokumentu od správního úřadu, který navazující řízení vede, zašle jej rovněž tomuto správnímu úřadu. V informačním systému EIA se závazné stanovisko k ověření souladu nezveřejňuje.

Mgr. Evžen Doležal v. r.

Rozdělovník k č.j. 44968/ENV/15:

- krajské úřady
- Magistrát hlavního města Prahy

Na vědomí:

- CENIA, Česká agentura životního prostředí
- Ministerstvo pro místní rozvoj
- Ministerstvo dopravy
- Ministerstvo průmyslu a obchodu
- Ministerstvo zahraničních věcí
- Český báňský úřad

Rozdělovník (odbory MŽP) IS č.j.: 44973/ENV/15:

- MŽP, odbory výkonu státní správy

Na vědomí:

- MŽP, odbor právní a řízení státní správy
- MŽP, odbor legislativní
- MŽP, odbor druhové ochrany a implementace mezinárodních závazků